

Vuoden 2024 yksityistieavustukset; yleistarkastelu

TL 10.10.2024 § 208
13/10.03.01.09.00/2024

Valmistelija mittausinsinööri Jesse Ronkainen, 050 440 2255
toimistosihteeri Kirsi Sinkkonen, 044 417 5077

Selostus Hallintosäännön mukaisesti tekninen lautakunta päättää yksityisteiden ja yksityisteiden lautta- ja lossiliikenteen avustusperusteista ja avustusmäärärahan jakamisesta.

Tekninen lautakunta on 12.3.2024 § 57 päättänyt vuoden 2024 yksityistieavustusten hakemisesta. Päätöksen mukaisesti avustuksia voidaan myöntää yksityistielle, jolle on perustettu tiekunta ja jonka varrella on vähintään yksi pysyvästi asuttu talous. Avustus maksetaan vain tien pysyvän asutuksen pituudelle.

Avustusta saavien tiekuntien tulee sitoutua seuraaviin ehtoihin:

- tiekunnat eivät voi erikseen vaatia kaupungilta tienkäyttömaksuja kaupungin järjestämien palvelujen ja toimintojen aiheuttaman liikennöinnin osalta (esim. koululaiskuljetukset, kotipalvelu yms.)
- pysyvän asumisen muutokset, jotka vaikuttavat asutun tienosan pituuteen, on ilmoitettava kaupungin yksityistieasioita hoitavalle henkilölle
- kaikkien lauttaliikennettä harjoittavien tiekuntien tulee hakea polttoaineveron palautukset
- tiekunnalle myönnetty avustus voidaan jättää maksamatta, ellei hakemuksen liitteeksi edellytetyt asiakirjat ole toimitettu 15.8.2024 mennessä.

Vuoden 2024 talousarviossa yksityisteiden avustusmäärärahaa oli arattu seuraavasti:

	euroa
- teiden kunnossapito	293.735
- teiden perusparantaminen ja jäätiet	49.000
- lauttaliikenne	262.346

---

yhteensä 605.081

Talousarviossa esitetty määrärahojen jakaminen eri avustusmuotoihin on talousarvion laatimistekniikkaa, ei avusten lopullista jakoa sitova. Esim. perusparannushankkeiden ja lauttaliikenteen todelliset kustannukset voivat vaihdella vuosittain huomattavasti.

Aiemmin avusten jaossa on noudatettu seuraavia pääperiaatteita:

- lauttaliikenteen hyväksyttäviin kustannuksiin on annettu avustuksena se kustannus, mitä valtion avustus ei kata
- teiden perusparantamisavustusta on annettu 7,5 - 10 prosenttia toteutuneisiin kustannuksiin
- valtion avustusta saaville jääteille on korvattu kustannukset täysimääräisesti maksamalla se osuus kustannuksista, mitä valtionavustus ei kata
- muille jääteille on korvattu kustannuksista 75 prosenttia
- loppuraha on jaettu teiden kunnossapitoon euroa/km -periaatteella
- tiet on jaettu kolmeen kunnossapitoluokkaan
- luokittain on selvitetty keskimääräiset kunnossapitokustannukset, joihin maksettavan avustuksen suuruus on suhteutettu

- kutakin pysyvää asutusta kohden on käytetty 50 metrin omavastuuosuutta (eli jokainen asutus vähentää sitä pituutta, jonka mukaan avustus lasketaan)
- tiekunta saa kuitenkin aina vähintään minimiavustuksen, joka on 25 % tien pituuden ja luokan mukaan lasketusta teoreettisesta maksimiavustuksesta (jolloin mikään pysyvää asutusta palveleva tie ei jää kokonaan ilman avustusta).

Mittausinsinööri ja toimistos sihteeri ovat laatineet laskelmat siitä, miten käytettävissä oleva avustusraha tulisi jakaa eri avustusmuodoille (perusparantaminen, lautat, jäätiet ja kunnossapito), mikäli käytetään entisiä avustusperiaatteita.

Edellä mainittu yleistarkastelulaskelma on pöytäkirjaliitteenä A.

Lauttaliikenneavustusten lähtökohtana ovat ne kustannukset, mitä valtio on hyväksynyt lautan kustannuksina ja kaupunki avustaa lisäksi hallinto-, pankki- ja asiantuntijakustannukset. Lauttaliikenteen avustus on 253.897 euroa, vuonna 2023 avustus oli 246.513 euroa.

Yksityisteiden perusparantamiskustannukset ovat laskeneet 90.265 euroa vuodesta 2023. Avustusprosentti on vuonna 2024 7 % hyväksytyistä kustannuksista. Avustusprosenttia on jouduttu pienentämään määrärahojen ollessa pienemmät viime vuoteen verrattuna ja näin ollen avustussumma on laskenut 8.838 euroa (vuonna 2023 37.783 euroa) 28.945 euroon. Perusparantamisavustus maksetaan vain tien pysyvän asutuksen pituudelle.

Yksityisteiden kunnossapitoon jää laskelman mukaan tänä vuonna avustusrahaa 317.316 euroa (vuonna 2023 321.838 euroa).

Yksityisteiden kunnossapidon avustuksiin on esitetty laskelmassa 1-luokkaan 600 euroa/km (vuonna 2023, 600 euroa) , 2-luokkaan 495 euroa/km (490 euroa) ja 3-luokkaan 355 euroa/km (355 euroa). Keskimääräisten kustannusten mukaan laskettuna avustussummat kattaisivat asutun tienosan kustannuksista luokasta riippuen noin 31 - 38 prosenttia. Tosiasiassa asutun tienosan kustannukset kilometriä kohden ovat yleensä suuremmat kuin koko tien keskimääräiset kunnossapitokustannukset, joten todelliset avustusprosentit siten jäävät edellä mainittua pienemmiksi. Tiekuuntakohtaiset kustannukset ja samalla avustuksen kattavuusprosentti vaihtelevat kuitenkin huomattavasti.

Yleistarkastelu muodostaa pohjan määrärahojen jakamiselle eri avustusmuotojen kesken, koska yksityisteiden avustusrahat muodostavat päätöksen teon näkökulmasta yhden yhteisen jaettavan rahan. Jäljempänä olevat esitykset pohjautuvat tässä mainittuun laskelmaan. Muutokset päätettäessä lauttaliikenneavustuksista, jäätieavustuksista tai perusparannusavustuksista vaikuttavat suoraan siihen, minkä verran teiden kunnossapitoavustuksiin jää rahaa.

Esittelijä

Vt. tekninen johtaja Päivi Behm

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta merkitsee tiedoksi selvityksen yksityistieavustusten jakautumisesta vuonna 2024.

Käsittely	<p>Lea Kokko poistui esteellisenä kokouksesta tämän ja seuraavan § 209 ajaksi (yleislausekejäävi HallL 28.1 § kohta 7) klo 18.20-18.25.</p> <p>Anne Herttuainen poistui esteellisenä kokouksesta tämän ja seuraavan § 209 ajaksi (HallL 28.1 § 1) klo 18.20-18.25.</p> <p>Tapio Mikkonen poistui esteellisenä kokouksesta tämän ja seuraavan § 209 ajaksi (HallL 28.1 § kohta 3) klo 18.20-18.25.</p> <p>Puheenjohtajana tämän asian käsittelyssä toimi Tero Juuti.</p>
Päätös	<p>Päätösehdotus hyväksyttiin.</p>
Toimenpiteet	<p>Yksityistiepalvelut</p>